

Resumé

Kate O'Brien byla jednou z nejvýznamnějších irských autorek. Jako jedna z prvních psala ve svých dílech o irské katolické střední třídě, ne o idylickém životě na venkově jak to bylo v její době v módě. Ve svých románech se zaměřovala na roli žen v irské společnosti, především těch z irské buržoasie a jejich životních údělů na přelomu devatenáctého a dvacátého století. Její styl se vyvíjel v průběhu kariéry, a tak v jejích raných dílech najdeme ženy v jejich tradičních rolích, ale později byla O'Brien více kritická – začala sdílet feministické ideály společnosti a skrytě kritizovat politiku mířenou proti ženám v Irsku; její hrdinky se začaly proto stavět zaběhlému systému a snažily se získat nezávislost na mužích a žít svobodně.

Většina autorčiných děl se odehrává kolem rodinného krbu a mapuje vývoj svých hrdinů, které jsou až na dva případy vždy ženy. Její hrdinky se všechny pokouší se vymanit z tohoto světa a získat jistou nezávislost na mužích, ale zpočátku jim to společnost ani jejich vychování nedovolí. Jen v pozdějších dílech se O'Brien stává více kritickou a představuje ženy, které si vybojovaly nezávislost. Tato práce mapuje především vývoj autorčiných hrdinek a popisuje, jak se jejich životní úděly odráží v životech skutečných žen v Irsku v dobách, kdy Kate O'Brien tvořila.

Na začátku své tvorby byla Kate O'Brien ještě velmi tradiční. Popisovala ženy hlavně ve svých tradičních rolích milujících matek, dcer či manželek. Ačkoliv se její hrdinky z románu *Bez pláště* (*Without My Cloak*) a *Protější Pokoj* (*The Ante-Room*) snaží vymanit z života jimi předurčeným katolickou církví a společností jí ovlivněnou, v těchto raných dílech narážejí na nepochopení a na svůj strach, co by se s nimi stalo, kdyby se přeci jen pokusily z této společnosti vymanit. Samy si tedy jsou překážkou a nedokážou opustit zaseté tradice, proto zůstávají žít svůj život, ale jsou nešťastné a neuspokojené ve svých cílech.

Ve své další fázi psaní, kam bychom mohli zařadit díla *Mary Lavelle* a *The Land of Spices*, se hrdinky dokážou emancipovat, ale jejich boj za rovnocenný život a pochopení je složitý.

Jejich osud je ale nejistý, jelikož obě knihy mají otevřený konec a je tedy otázkou kam budou osudy hrdinek směřovat poté, co opustily tradiční společnost. Druhý z románů je také prvním přímým autorčiným útokem na irskou společnost. *The Land of Spices* pracuje s nápadem, že klášter je jediným správně fungujícím místem, a to jen proto, že v něm jsou jen ženy, které rozhodují samy o sobě. Matka představená tohoto kláštera, Helen Archer, je navíc příkladem ženy, která dosáhla úplného osvobození z mužského světa a její pozice představené této organizace ji přineslo i pozici, ve které je rovnocenná mužům.

V posledních románech *Ta Dáma* a *As Music and Splendour* dosáhla autorčina tvorba vrcholu, proto jsou hrdinky těchto knih plně emancipované. Ačkoliv Ana de Mendoza, hlavní hrdinky románu *Ta Dáma*, na konci knihy zemře, zemře šťastná, jelikož dosáhla toho, po čem celý život skrytě toužila – stát se svatou a obdivovanou ženou. Ana byla jediná, kdo se dokázal postavit španělskému králi a stát si za svým, že člověk má právo zacházet si se svým životem, jak chce. Proto byla vězněna, ale král jí nedokázal zlomit. Clare Halvey a Rose Lennane, hrdinky románu *As Music and Splendour*, jdou ještě dále. Díky svému hlasu se stanou slavnými operními pěvkyněmi, čímž si zajistí příjem, který jim přinese svobodu a nezávislost, po které marně toužily všechny autorčiny hrdinky. Poslední autorčina kniha je i nejvíce kritická vůči poměrům v jejím domovském Irsku.

Kate O'Brien byla ve svých románech průkopnicí v boji za ženská práva v Irsku. Ačkoliv její dílo nelze označit jako feministické, jisté prvky a v jejích knihách feministické bezesporu jsou. Autorka proto byla průkopnicí za práva irských žen. V jejích dílech můžeme s postupem času vycítit jisté distancování se od Irska a jeho politiky mířené proti ženám, ale i návrh jisté alternativy proti životu v Irsku. Sama autorka svou rodnou zemi opustila a tvořila ve Velké Británii. Možná proto se její poslední knihy odehrávají mimo Irsko a ženy se v nich konečně mohou sami realizovat a nacházejí tam svobodu.